

Thông Điệp

Hy Vọng &
Trách Nhiệm

TS Nguyễn Đình Thắng

Nhà xuất bản MẠCH SỐNG

Mục Lục

Tựa	1
Sách Lược 10 Năm Cho Cộng Đồng và Việt Nam – Tóm Tắt	3
Thăm Dò Dư Luận: Cộng Đồng Việt Trước Thử Thách và Trách Nhiệm.....	6
Thông Điệp Hy Vọng Và Trách Nhiệm	9
10 Năm Để Chuyển Đổi Cộng Đồng, Thay Đổi Việt Nam	9
Mục Tiêu Cho 2010-2015	14
Muốn Hiệu Quả Phải Có Mục Tiêu	16
Phần I: 10 Năm Để Chuyển Biến Cộng Đồng	19
Chương 1: Tạo Nội Lực Quân Chúng	29
1. Tập hợp cộng đồng để đáp ứng những nhu cầu của người dân trong cộng đồng	31
1.1 Rào Cây.....	34
2. Các loại vốn	36
3. Vốn tài chánh - Để tài trợ một tổ chức phi lợi nhuận.	38
3.1 Viết đề án xin cấp ngân khoản	42
4. Vốn con người	44
4.1 Sống thực	47
5. Vốn tổ chức.....	50
5.1 Giá trị lời và giá trị chiến lược	52
6. Vốn xã hội.....	54
6.1 Bán anh em xa, mua láng giềng gần	56
7. Vốn tri thức.....	57
8. Quỹ thời gian	60
9. Phát triển cộng đồng	62
9.1 Làm sao để có một trung tâm sinh hoạt cộng đồng?.....	66
10. Phát triển xã hội dân sự trong lòng cộng đồng	68
10.1 Một mô thức liên kết.....	70
10.2 Tính đại diện của tổ chức tư nhân.....	72

Chương 2: Tạo Thế Đứng	75
1. Gây dựng thực lực chính trị	77
1.1 Nghĩa vụ	79
1.2 Tạo tiếng nói và ảnh hưởng cho cộng đồng Việt	81
2. Thực thi dân chủ	83
2.1 Tự giúp	86
2.2 Tự lo	88
3. Tư và công	90
3.1 Gia đình và xã hội	92
Chương 3: Đào Tạo Lãnh Đạo	95
1. Lãnh đạo tài, lãnh đạo tài	97
1.1 Trao đức	99
Chương 4: Các Đề Án Đang Thực Hiện	101
1. Kích hoạt nền kinh tế cộng đồng	103
1.1 Phòng thương mại VietAmCham ra mắt tại Virginia	106
2. Ủy ban hành động chính trị	108
2.1 Tham chính	110
2.2 Trận địa chân chính trị tại Tarrant County, Texas	113
3. Tiếng nói chính thức cho tập thể người Việt ở Hoa Kỳ	118
4. Biết người biết ta	120
4.1 Viện nghiên cứu về vấn đề người Mỹ gốc Việt.....	123
4.2 Lịch sử qua lời kể.....	125
5. Tạo lập các định chế xã hội dân sự trong cộng đồng.....	128
5.1 Phương tiện và cứu cánh.....	130
5.2 Hướng mới cho cộng đồng	132
Phần II: 10 Năm Để Thay Đổi Việt Nam	135
Muốn thay đổi Việt Nam cần một sách lược chung.....	136
Dùng thế.....	141

Chương 1: Hội Nhập Người Dân Vào Xã Hội	
Dân Sự Trong Vùng Và Quốc Tế	143
1. Ươm mầm dân chủ cho Việt Nam qua hội nhập hạ tầng	145
2. Lật ngược thế cờ	147
2.1 Diễn đàn người dân ở Cha Am	149
3. Đưa dân đến với dân chủ	151
4. Đạo đức và dân chủ	153
Chương 2: Phát Triển Nội Lực Và Thế Đứng	
Cho Các Tổ Chức Tôn Giáo Và Dân Sự	155
1. Tự do tôn giáo và chính sách đối ngoại của Hoa Kỳ	157
1.1 Bài học từ 40 năm trước	160
Chương 3: Thiết Định Các Nguyên Tắc Về	
Xã Hội Dân Sự Trong Ý Thức Quần Chúng	163
1. Từ thiện và dân chủ	165
1.1 Quyên góp cho Việt Nam và luật Hoa Kỳ	167
Chương 4: Các Đề Án Đang Thực Hiện	169
1. Vận động cho tự do tôn giáo	171
1.1 Vài nét về Ủy Ban Tự Do Tôn Giáo	
Cho Việt Nam (CRFV)	173
1.2 Ủy Hội Tự Do Tôn Giáo Quốc Tế Hoa Kỳ	179
2. Chống buôn người	181
2.1 CAMSA – Sứ mạng tình thương	184
2.2 Gốc và ngọn	188
3. Khía cạnh nhân quyền trong chính sách mậu dịch của Hoa Kỳ	190
4. Vấn đề người Việt tị nạn tại Thái Lan và Cam Bốt	193

Phần Đặc Biệt: Các Nguyên Tắc Trong Hoạt Động	199
1. Thành quả thay vì thành tích.....	201
2. Tinh thần thiện nguyện.....	204
3. Cơ chế và ý chí.....	207
4. Đúng việc và đúng cách.....	209
5. Cần và đủ.....	211
6. Làm được việc thay vì chỉ làm hết sức.....	213
7. Quản trị và lãnh đạo.....	216
8. Đường đi và điểm đến.....	219
9. Mục đích và giá trị.....	221
10. Dùng sở trường thay vì sở đoản.....	223
11. Phát triển thay vì phát chần.....	226
12. Vấn đề và giải pháp.....	229
13. Tư tưởng và hành động.....	231
14. Hợp tác và cạnh tranh.....	233
15. Căn bản để đoàn kết.....	236
15.1 Thế nào là đoàn kết.....	238
16. Lợi ích của sự hồ nghi.....	240
17. Vòng ưu biệt.....	243
18. Đi làm việc nghĩa như là đi buôn.....	245
19. Vĩ mô và vi mô.....	247
Kết	251
Viễn Hành.....	251
BPSOS: Kỷ Niệm 30 Năm Bước Vào Thập Niên Mới.....	253
Vài dòng về tác giả.....	256
Phụ lục hình ảnh.....	257

Tựa

“Thông Điệp Hy Vọng và Trách Nhiệm” là lời kêu gọi gửi đến những người thiết tha đến tiền đồ của cộng đồng và vận mạng của dân tộc: trong ba thập niên rưỡi chúng ta đã tận lực rất nhiều; đã đến lúc phải chuyển phương thức hành động, phải dồn lực vào một số trọng tâm vĩ mô và dài hạn, phải phát triển nội lực và thế đứng, phải chuẩn bị cho thế hệ nối tiếp.

Sau 30 năm sinh hoạt trong cộng đồng, đi nhiều nơi, gặp nhiều người thuộc mọi thành phần và tuổi tác, tôi thấy cộng đồng chúng ta đang có cơ hội hơn bao giờ hết để chuyển mình thành một tập thể đủ bản lĩnh để đáp ứng các nhu cầu đa dạng của thành viên trong cộng đồng, đóng góp cho nền dân chủ bản xứ, và hỗ trợ cho những nỗ lực nhằm thay đổi Việt Nam. Yếu tố chính tạo nên cơ hội này là thế hệ 1.5 – những người đã hội nhập vào dòng chính nhưng vẫn còn gắn bó với cộng đồng và đất nước; họ tạo thành nhịp cầu ba nhánh nối liền cộng đồng, xã hội bản xứ và Việt Nam. Nương thế chân vạc này, họ có thể nhanh chóng đưa cộng đồng Việt lên ngang hàng với các cộng đồng sắc dân bạn, thúc đẩy tiến trình đem lại dân chủ và thay đổi tích cực cho Việt Nam, và đồng thời củng cố thêm nền dân chủ ở xã hội nơi chúng ta đang sinh sống. Chúng ta có quyền hy vọng.

Đồng thời họ phải ý thức và nhận lãnh trách nhiệm của vị thế lịch sử này. Cánh cửa cơ hội sẽ không mở lâu, chỉ chừng 10 đến 15 năm, khi thế hệ 1.5 hoàn toàn lui vào bóng tối. Lúc ấy, nếu chưa tạo được nền móng cho thế hệ sau tiếp nối thì đã là quá trễ. Trễ cho cộng đồng, trễ cho đất nước. Muốn chu toàn trách nhiệm ấy, chúng ta cần một sách lược tổng hợp với trọng tâm rõ ràng và đủ dài để đạt thành quả.

Tập sách này giới thiệu một sách lược 10 năm để chuyển biến

cộng đồng và thay đổi Việt Nam, và trong quá trình ấy cũng sẽ đóng góp vào cho xã hội nơi đất nước đã cưu mang chúng ta. Tôi mong rằng các người quan tâm sẽ đón nhận nó như một đề nghị để thảo luận, góp ý, và sửa đổi. Bắt đầu 30 tháng 4 này, đánh dấu đúng 35 năm cả đất nước tắm tòi và người Việt đi tị nạn, tôi sẽ đi nhiều nơi ở Hoa Kỳ và trên thế giới để chia sẻ suy tư, giới thiệu sách lược, và lắng nghe ý kiến để rồi cùng nhau đề ra những công tác cụ thể.

Trong quá trình soạn tập sách này, tôi xin cảm ơn những thân hữu đã cho ý kiến, cung cấp hình ảnh, chia sẻ tư liệu. Tôi cũng xin cảm ơn những cơ quan truyền thông đã giúp chuyển tải thông điệp như các báo Viễn Đông, Người Việt, Việt Báo, Saigon Houston, Thế Giới Mới; chương trình phát thanh như Saigon Houston, Saigon Dallas, Việt Nam Hải Ngoại; và các chương trình truyền hình VAN-TV Houston, VAN-TV Orange County, và VHN-TV; và còn nhiều nữa. Tôi đặc biệt cảm ơn anh Vũ Tiến Hưng, một nghiên cứu sinh từ Dallas, đã bỏ lắm công phu để truy tìm các bài viết lưu lạc đó đây và sắp xếp chúng theo một trình tự hợp lý. Tôi cũng tri ân anh Phan Minh Nhật ở nhà in CT Printing đã giúp thiết kế trang bìa, trình bày nội dung, và sửa chữa nhiều lỗi kỹ thuật cho quyển sách, và LS Phan Quốc Cường đã tổ chức và quán xuyến quá trình xuất bản.

Cuối cùng, tôi trân trọng cảm ơn những quý vị bỏ thời gian để đọc và rồi góp ý cho Thông Điệp Hy Vọng và Trách Nhiệm này. Những ý kiến này sẽ bổ sung cho tập sách trong ấn bản sau.

Nguyễn Đình Thắng

30 tháng 4, 2010

Sách Lược 10 Năm Cho Cộng Đồng và Việt Nam

Tóm Tắt

Chúng ta có một cơ hội lớn để tạo nội lực cho cộng đồng nhằm đáp ứng các nhu cầu của thành viên và các vấn nạn trong cộng đồng, và để tạo thế đứng ảnh hưởng đến chính sách từ địa phương đến tiểu bang và liên bang. Được vậy, chúng ta sẽ không thua kém bất kỳ cộng đồng bạn nào, sẽ đóng góp lớn lao cho nền dân chủ Hoa Kỳ, và có thể tác động tích cực đến sự thay đổi ở Việt Nam.

Muốn hiệu quả, sách lược này cần:

- Cân bằng về quan tâm và đóng góp đối với Việt Nam và cộng đồng ở Hoa Kỳ.
- Tập trung vào những trọng điểm có tác động hệ thống ở tầm vĩ mô; và
- Huy động và quy tụ người tham gia các chương trình cụ thể trong thời gian đủ dài.

Đối với cộng đồng ở Hoa Kỳ, tôi đề nghị ba trọng tâm:

- Phát triển nội lực về kinh tế và tập hợp cộng đồng;
- Tạo thế đứng chính trị dòng chính; và
- Đào tạo lãnh đạo có tài, có đức.

Đối với Việt Nam, tôi đề nghị ba trọng tâm:

- Hội nhập người dân vào xã hội dân sự trong vùng và quốc tế;

- Phát triển nội lực và thế đứng cho các tổ chức tôn giáo và dân sự; và
- Thiết định các nguyên tắc về xã hội dân sự trong ý thức quần chúng.

Là người Mỹ gốc Việt, chúng ta có trách nhiệm với cả hai đảng. Mỗi người nên tập trung vào một trọng tâm ở Việt Nam và một trọng tâm ở Hoa Kỳ, và theo đuổi đến cùng.

Các Chương Trình BPSOS Đang Thực Hiện:

Ở Hoa Kỳ:

- Khởi xướng hay hỗ trợ cho các dự án phát triển kinh tế cộng đồng qua Phòng Thương Mại Người Mỹ Gốc Việt Toàn Quốc (Vietnamese American National Chamber of Commerce, tức VietAmCham);
- Thành lập Quỹ Làm Mới Dân Chủ (Renewing Democracy Fund), một Ủy Ban Hoạt Động Chính Trị từ toàn quốc đến địa phương, để khuyến khích người Việt tham chính và Hội Đồng Các Dân Cử Mỹ Gốc Việt (Vietnamese American Council of Elected Officials, VACEO);
- Thành lập Viện Nghiên Cứu Người Mỹ Gốc Việt (Vietnamese American Research Institute, VARI) để thực hiện các nghiên cứu về cộng đồng Việt; và
- Tạo cơ sở vững chắc cho cộng đồng bằng cách giúp các tổ chức Việt phát triển về ngân sách, quy củ trong điều hành và quy mô về hoạt động; khuyến khích sự hợp tác trong cộng đồng.

Các nỗ lực trên tạo môi trường đào tạo giới lãnh đạo có bản lãnh và gắn bó với cộng đồng.

Đối với Việt Nam:

- Phát huy tự do tôn giáo để giúp các tổ chức tôn giáo trở

thành hạt mầm của xã hội dân sự;

- Tranh đấu cho quyền của công nhân xuất khẩu lao động, hội nhập họ vào xã hội dân sự bản xứ;
- Giúp dân và tổ chức trong nước hội nhập với xã hội dân sự ở trong vùng và trên thế giới; và
- Bảo vệ cho những người tranh đấu bị đàn áp và phải đi tị nạn.

Các nỗ lực trên tạo môi trường đào tạo cán bộ, chuyên gia, và lãnh đạo cho một xã hội dân sự tương lai ở Việt Nam.

Nếu đồng lòng, trong 10 năm tới đây cộng đồng chúng ta có thể phát triển nội lực nhanh chóng, tạo thế đứng vững chắc trong xã hội Hoa Kỳ, đóng góp thiết thực cho nền dân chủ bản xứ, và góp phần thúc đẩy những thay đổi tích cực ở Việt Nam.